

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/131/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614214707
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614214707.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne B. J., bývajúcej v P. č. XX, zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynská č. 28, proti žalovanej Komunálnej poisťovni, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21. januára 2015, č.k. 7C 224/2014-69, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 21.1.2015, č.k. 7C 224/2014-69 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 76,52 € a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. Milana Szöllössyho, advokáta so sídlom v Košiciach vo výške 264,03 € v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd konanie zastavil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet okresného súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 16,50 €, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. Priznal žalobkyni, ktorá mala v konaní vo zvyšnej časti požadovaného nároku úspech, náhradu trov konania. Žalobkyni priznal náhradu trov konania pozostávajúcu aj z trov právneho zastúpenia. Súd pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 9 a § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) zohľadnil tú skutočnosť, že žaloba, čo do základnej istiny, bola podaná predčasne, a preto pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal z hodnoty sporu 76,52 €, čo podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. je tarifná odmena reprezentovaná sumou 16,60 € a to len za úkony, ktoré právny zástupca žalobkyne vykonal od vzniku nároku na túto sumu, teda od novembra 2014. Žalobkyni priznal trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby á 16,60 €, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, čiastočné späťvzatie žaloby a za účasť na pojednávaní dňa 21.1.2015, teda spolu 49,80 € (16,60 € x 3) + režijný paušál 1 x 8,04 € a 2 x 8,39 €, spolu 24,82 €. Priznal aj náhradu cestovného z Košíc do Spišskej Novej Vsi pri použití osobného motorového vozidla v sume 61,53 € (základná náhrada + spotrebované pohonné hmoty) a náhradu za stratu času v sume 83,88 € (6 x 13,98 €). Spolu trovy právneho zastúpenia boli reprezentované sumou 220,03 € + 20% DPH, teda sumou 264,03 €.

Proti výroku rozsudku o náhrade trov prvostupňového konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla zmeniť výrok o trovách prvostupňového konania tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy právneho zastúpenia v sume 1.910,92 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet advokáta žalobkyne. Žiadala priznať aj náhradu trov odvolacieho konania v sume 107,62 €. Vyčítala okresnému súdu, že pri vyčíslení trov konania vychádzal z nesprávnej istiny, t.j. z

hodnoty 76,52 €, a nie z hodnoty 18.952 €. Žalobkyňa uplatnila náhradu škody na zdraví výzvou zo dňa 7.8.2014, ktorá bola doručená žalovanému v priebehu dvoch dní. Trojmesačná lehota na likvidáciu nároku podľa § 11 ods. 5, 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z. uplynula dňa 8.11.2014 a 15-dňová lehota na plnenie uplynula 23.11.2014. Žalovaný pristúpil k plneniu až 23.12.2014. Žaloba bola podaná dňa 20.8.2014 z dôvodu zachovania lehoty, aby sa nárok žalobkyne nepremičal. Uviedla, že žalovaný bol v omeškaní s plnením nároku, a preto má žalobkyňa nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vypočítanej z hodnoty sporu vyplývajúcej zo žaloby. Zastavenie konania v zaplatenej časti zavinil žalovaný, a tak je povinný nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p.

Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala žalobkyňa včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Okresný súd rozsudkom zo dňa 21.1.2015, č.k. 7C 224/2014-69 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu 76,52 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti (nad priznanú sumu) súd konanie zastavil, t.j. do sumy 18.952 € potom, čo žalobkyňa vzala žalobu v uvedenej sume späť, aj napriek tomu, že žalovaný plnil z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia len sumu 18.078 €. Uvedeným rozsudkom uložil súd žalovanej aj povinnosť zaplatiť žalobkyňu trovy právneho zastúpenia v sume 264,03€ na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Milana Szöllösyho, v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podrobné a presvedčivé sú dôvody rozsudku ohľadom náhrady trov prvostupňového konania, na ktoré odvolací súd poukazuje a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

K jednotlivým odvolacím výhradám odvolateľky odvolací súd uvádza nasledovné :

Správne okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania - odmeny za zastupovanie advokátom, vychádzal z tarifnej hodnoty 76,52 € podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a prislúchajúcej tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby á 16,60 €.

Nepatričná je námietka žalobkyne, že jej právnemu zástupcovi mala byť priznaná tarifná odmena z tarifnej hodnoty 18.952 €, a nie zo sumy 76,52 €.

Z obsahu spisu sa podáva, že žaloba žalobkyne o zaplatenie sumy 18.952 € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia bola voči žalovanému uplatnená predčasne, t.j. v lehote, ktorú žalovaný mal na likvidáciu nároku podľa § 11 ods. 5, 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z.

Nepresvedčivá je argumentácia žalobkyne, že žalobu podala „predčasne“, aby nedošlo k premlčaniu jej práva z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Po vykonanom šetrení a doplnení žalovaným, žalovaný splnil nárok žalobkyne, aj keď nie v plnom rozsahu (v žalobe bol uplatnený jeho rozsah 18.952 €), ale len v rozsahu 18.078€, ale žalobkyňa aj napriek tomuto (s)plneniu vzala žalobu späť o sumu 18.952 €.

Predmetom konania zostal teda len kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 76,52 €.

Na odmenu za právne zastúpenie z tarifnej hodnoty 18.952 €, nemá žalobkyňa nárok ani podľa § 146 ods. 2 O.s.p. z dôvodov vyššie uvedených.

Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že žalobkyňu bola priznaná v rámci trov právneho zastúpenia aj suma 83,88 €, náhrada za čas strávený na ceste z miesta sídla advokátskej kancelárie do miesta pojednávania Okresný súd Spišská Nová Ves dňa 21.1.2015, ktorého sa nezúčastnil osobne právny zástupca žalobkyne JUDr. Milan Szöllösy, ale advokátska koncipientka Mgr. Q. J..

Odvolací súd zastáva názor, že táto náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta (viď § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), pretože iba v prípade poskytovania právnej služby osobne advokátom, je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorý nemôže poskytnúť inú právnu službu.

Pretože v prejednávanej veci na pojednávaní dňa 21.1.2015 sa zúčastnila advokátska koncipientka Mgr. J., neboli tu žiadne dôvody, pre ktoré by právny zástupca JUDr. Milan Szöllösy nemohol poskytovať inú právnu službu, a tak nebol dôvod pre kompenzáciu spočívajúcu v náhrade za stratu času právneho zástupcu. V čase pojednávania totiž právny zástupca žalobkyne mohol poskytovať inú právnu službu, a preto mu náhrada za stratu času nepatrí.

Odvolaciemu súdu sa žiada ale povedať, že v občianskom súdnom konaní platí zákaz reformácie in peius. Ide o zákaz adresovaný súdu ako štátnemu orgánu, ktorý by bol v prípade neexistencie tohto zákazu oprávnený spôsobiť zmenu procesného postavenia u určitého účastníka k horšiemu. Tento zákaz platí pre celé konanie, t.j. pre prvostupňové, aj odvolacie. Ak v prípade zákazu reformácie in peius, súd nesmie zhoršiť procesné postavenie účastníkov, znamená to, že odvolací súd je prvostupňovým rozhodnutím, ktoré založilo určité procesné postavenie účastníka, v istom zmysle viazaný. Účinky reformácie in peius, teda navonok prijímajú formu určitej záväznosti rozhodnutia nižšieho súdu pre súd odvolací, ktorý je povinný vziať pôvodné prvostupňové rozhodnutie za základ svojho rozhodnutia, pokiaľ by náprava pochybení prvostupňového súdu musela mať za následok zhoršenie procesného postavenia odvolateľa, prirodzene za predpokladu, že druhá strana v procese odvolanie nepodala.

Odvolací súd teda nemohol zmeniť rozhodnutie v neprospech účastníka, ktorý odvolanie podal a v prospech účastníka, ktorý odvolanie nepodal. Napriek tomu, že Občiansky súdny poriadok výslovný zákaz reformácie in peius v odvolacom konaní neobsahuje, možno ho všeobecne vyvodiť zo zásady viazanosti odvolacieho súdu medzami odvolacích návrhov, vyjadrenej v § 212 ods. 1 prvej vety O.s.p. (výnimky z toho sú taxatívne vymedzené v odseku 2 písm. a/ až b/ citovaného ustanovenia). Uvedený zákaz je vyjadrením dôsledného uplatnenia dispozičnej zásady v civilnom konaní. Opravné konanie možno začať výlučne len na návrh účastníka, a to aj v tých prípadoch, keď prvostupňové konanie mohlo začať aj bez návrhu. To sa vzťahuje aj na náhradu trov konania.

Súd o povinnosti o náhrade trov konania rozhoduje podľa § 151 ods. 1 O.s.p. na návrh, ale jeho rozhodnutie možno preskúmať len na základe odvolania účastníka.

Pokiaľ využije možnosť opravného prostriedku len jeden z účastníkov, nemôže sa jeho postavenie zhoršiť. Trovy konania totiž vznikajú vždy len v súvislosti s konaním vo veci samej, ktoré je sporové alebo nesporné.

Odvolací súd v danom prípade (ako už bolo vyššie uvedené), riešil už len otázku náhrady trov prvostupňového konania, pričom jeho preskúmovacia právomoc bola daná len odvolaním žalobkyne.

Žalovaný možnosť opravného prostriedku nevyužil a odvolanie nepodal.

Za situácie, keď prvostupňový súd priznal žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania v sume 264,03 €, nemohol odvolací súd (iba) na základe odvolania žalobkyne zmeniť rozhodnutie a priznať žalobkyni náhradu trov konania o sumu 83,88 € menej, lebo týmto rozhodnutím by zhoršil procesné postavenie žalobkyne, čím by porušil zákaz reformácie in peius.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku, t.j. vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 a contrario. Žalobkyňa nemala úspech v odvolacom konaní, a tak jej náhrada trov nepatrí. Žalovaný mal úspech v odvolacom konaní, ale náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a ani nevyčísľil, a tak odvolaciemu súdu neostala iná možnosť, len rozhodnúť tak, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.